

kens styrke (mistankekrav), krav til indgrebets betydning for efterforskningen (indikationskrav) og regler om, hvilken myndighed - retten eller politiet - der kan træffe afgørelse om indgrebet (kompetencekrav).

Ændringen vedrørende *varetægtsfængsling under domsforhandlingen* indebærer, at i tilfælde, hvor fristen for en varetægtsfængsling er fastsat, så den udløber den dag, domsforhandlingen begynder, eller senere, skal varetægtsfængslingen fortsætte uden yderligere forlængelser, indtil domsforhandlingen er afsluttet, og dommen er afsagt. Tiltalte kan på ethvert tidspunkt anmode om, at varetægtsfængslingen ophæves. Hvis tiltalte anmoder om ophævelse af varetægtsfængslingen, skal retten inden tre dage træffe afgørelse om, hvorvidt varetægtsfængslingen skal ophæves. Hvis der er spørgsmål om varetægtsfængsling på grund af en særligt bestyrket mistanke mod den pågældende, skal afgørelsen træffes af en dommer eller en afdeling, der ikke deltager i domsforhandlingen. Ændringerne skal sikre, at der ikke kan rejses tvivl om dommernes upartiskhed under den videre behandling af sagen.

Endvidere indeholder lovforslaget en ændring af *prøvesagsordningen for advokater*. Det foreslås, at de to prøvesager, der skal føres med henblik på at opnå møderet for landsretterne og Sø- og Handelsretten, for fremtiden skal kunne føres for to forskellige retter. Det foreslås endvidere, at 3-års fristen for udførelsen af anden prøvesag forlænges til en 5-års frist.

Endelig indeholder lovforslaget som nævnt enkelte redaktionelle ændringer af retsplejeloven.

1.3. Ikke udtømmende regulering af straffeprocessuelle tvangsindgreb

Strafferetsplejeudvalget blev nedsat den 16. januar 1968 med den opgave at gennemgå den del af retsplejelovens regler om strafferetsplejen, der vedrører tidsrummet forud for tiltalens rejsning og forberedelsen af domsforhandlingen. I overensstemmelse med sit kommissorium har udvalget i en række betænkninger beskæftiget sig med den del af straffeprocessen, der også betegnes efterforskningsstadiet, herunder ikke mindst de såkaldte »straffeprocessuelle tvangsindgreb«.

Straffeprocessuelle tvangsindgreb er betegnelsen for en del af de midler, som politiet tager i anvendelse under efterforskningen. Det er midler, hvorved politiet under sagens forberedelse for at skaffe eller sikre oplysninger i sagen eller for på anden måde at fremme strafforfølgningen og kriminalitetsbekæmpelsen påtvinger sigtede eller andre indgreb i deres private interesser. Det kan være indgreb f.eks. i de pågæl-

dendes frihed, fred, ære eller ejendomsret. Indgrebene sker på en sådan måde, at politiets handlinger ville være strafbare, hvis de ikke netop skete som led i en efterforskning og derfor på grund af det overordnede formål - opklaring og bekæmpelse af kriminalitet - var gjort lovlige. F.eks. ville politiets anholdelse af en person være strafbar som frihedsberøvelse, hvis anholdelsen ikke var særlig hjemlet under nærmere angivne omstændigheder.

Strafferetsplejeudvalget har afgivet 12 betænkninger, senest betænkning nr. 1298/1995 om fotoforevisning, konfrontation, efterlysning og observation. Med afgivelsen af den seneste betænkning har Strafferetsplejeudvalget for så vidt afsluttet sin opgave med gennemgang og revision af retsplejelovens regler om straffesagers forberedelse, før tiltale rejses, og med vedtagelsen af dette lovforslag er alle udvalgets betænkninger fulgt op af lovgivning på området. Strafferetsplejeudvalget overvejer dog for tiden eventuelle ændringer af reglerne om varetægtsfængsling i isolation. Reglerne herom er senest ændret i 1984 på grundlag af udvalgets betænkning nr. 975/1983. Strafferetsplejeudvalgets nye betænkning forventes at foreligge i løbet af første halvår 1998.

Strafferetsplejeudvalget har flere gange, senest i bet. 1298/1995, s. 17-18, tilkendegivet, at der i retsplejeloven så vidt muligt bør opstilles et udtømmende katalog over de straffeprocessuelle tvangsindgreb. Udvalget finder således, at det bør være den overvejende hovedregel, at anvendelsen af straffeprocessuelle tvangsindgreb er forbudt, medmindre anvendelsen særlig er tilladt. Udvalget har derfor overvejet, om der ud over de områder, der foreslås reguleret i dette lovforslag, er andre anvendte straffeprocessuelle tvangsindgreb, hvor en regulering bør overvejes. Udvalget har hertil anført, at der ikke for udvalget foreligger oplysninger om, at der er sådanne andre ulovregulerede efterforskningsmidler.

Udvalget gør imidlertid opmærksom på, at retsplejelovens bestemmelser vanskeligt vil kunne udformes på en sådan måde, at de til enhver tid udtømmende gør op med anvendelsen af alle straffeprocessuelle tvangsindgreb. Det kan således ikke udelukkes, at der med tiden, navnlig i kraft af den teknologiske udvikling, vil kunne tages nye former for efterforskningskridt i brug, som vil være omfattet af definitionen på straffeprocessuelle tvangsindgreb.

Udvalget understreger, at selv efter en gennemførelse af alle udvalgets forslag om lovgivning for straffeprocessuelle tvangsindgreb - hvilket vil være tilfældet efter vedtagelse af dette lovforslag - vil spørgsmå-